

RESİMLİ
TÜRKÇE
Edebiyat
TAKVİMİ
2015

RESİMLİ
TÜRKÇE
Edebiyat
TAKVİMİ
2015

Resimli Türkçe Edebiyat Takvimi 2015

EAN-13: 980-975-05-2015-5

© 2014 İletişim Yayıncılık A. Ş.

EDITÖR: Levent Cantek

GÖRSEL TASARIM: Deniz Karagül

SAATLERİ AYARLAMA EKSPERİ: Tolga Arvas (Saatli Arif Takvimi)

ARAŞTIRMA: Duygu Çayircioğlu, Emre Bayın, Fırat Deniz, Necdet Dümelli

TEFRİKACILAR: Alper Atalan, Ayfer Tunç, Ayhan Geçgin, Aylin Balboa, Aziz Tuna C., Barış Bıçakçı, Barış Uygur, Behçet Çelik, Burcu Aktaş, Bülent Yıldız, Defne Tarman, E. Ankaralı, Emrah Polat, Figen Şakacı, Funda Cantek, Gaye Borahoğlu, Giray Kemer, Hakan Bıçakçı, Hasan Ali Toptaş, Hatice Meryem, Jaklin Çelik, Kemal Varol, Kıvanç Koçak, Levent Cantek, Mahir Ünsal Eriş, Memo Tembelçizer, Murat Başekim, Murat Uğurlu, Mustafa A. Kara, Mustafa Çiftçi, Necdet Deniz Duygulu, Necdet Dümelli, Nursen Güllüoğlu, Ömer Ayhan, Pelin Buzluk, Peride Güntekin, Pertev Başgöz, Post-Sadık-Özben, Sema Kaygusuz, Senem Dere, Seray Şahiner, Sevgi Can Yağcı, Sezgin Kaymaz, Sinan Sülün, Şule Gürbüz, Tanıl Bora, Turan Kara, Ulus Baker, Utku Özmakas, Ümit Kıvanç, Yekta Kopan

ÇİZERLER: Berat Pekmezci, Cihan Topçu, Ethem Onur Bilgiç, Latif Demirci, Levent Gönenç, Mustafa A. Kara, Deniz Karagül, Mehmet Saygın, Onur Atay, Seyhan Argun, Şenol Bezci, Turan Dertli, Turgut Demir, Uğur B. Sertçelik, Zeynep Özatalay

BANTLAR: Takvimin Bantı (Levent Cantek-Seyhan Argun), Kulağı Büyüyen Adam (Levent Cantek-Berat Pekmezci), Tivitgirl (Levent Cantek-Didem Türe, Turan Dertli)

DÜZELTİ: Ayla Karadağ, Merve Öztürk, Ümran Küçükislamoğlu

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ŞUBAT 24 SALI

Penguen dergisinin Tayyipler Aleml adlı kapağı sebebiyle derginin sahibi olan Erdil Yaşaroğlu ile Pak Yayıncılık'tan 40.000 YTL'lik manevi tazminat talep edildi.

- 2005 -

Udi bestekar Yorgo Bacanos öldü.

- 1977 -

Piyasada ampul krizi baş gösterdi.

- 1979 -

Türkiye'de ilk defa cep telefonu kullanıldı.

- 1994 -

İlk diş fırçası satışa çıktı.

- 1938 -

Ernesto Che Guavera endüstri bakanı oldu.

- 1961 -

Türkiye'nin ilk özel dedektiflik bürosu, İstanbul'da, Avukat Fethi İnder tarafından kuruldu.

- 1955 -

[Sonra işte... Yıllar, yıllar sonra bir salı sabahı, dergiye yazı yetiştirmek zorunda olmadığımı fark ederek uyandım...]

Atilla Atalay
Hayaller Kahyası

Her gün normal olarak sekiz saat çalışırım. Bu ortalama bir ölçüdür. Yoksa mesela üç gün beş gün sırtısına avarelik edip iki günde yirmişer saat çalıştığım çok olur.
Orhan Kemal

Roman olağanı olmuş göstermek sanatıdır. Yoksa hatıratın farkı olmazdı. Biri yaratma öteki hatırlamadır.
Peyami Safa

“ Şemsi Acar –sıra düştükçe emlak komisyonculuğu ediyordu ama evvelce gazetelerde za-bıta muhbirliği yapmış, (Pire Mehmed’in maceraları) başlığı ile bir seri polis hikâyeleri yazdıktan sonra da Amerikan usulü (Arar-Bulur) isminde hususî bir dedektif bürosu açmış, hükümet zorluk çıkardığından kapatmıştı– tam kararlaştırılan saatte Hayret Efendi Yalısı’nın cadde üzerindeki demir kapısı önüne geldi. Zile basacaktı, hacet kalmadı.

Bekleniyordu ki, eski devlet daireleri hademe kıyafetini andıran setre biçimi, göğsü yakasına kadar madden düğmelerle örtülü siyah elbise giymiş, yaşlı bir adam, bir emektar hemen kanadı açtı; sert kasketini çıkarıp misafiri selamladı; tereddüdünü farkedince yol gösterdi:
– Şu taraftan, efendim, şu daireye...

Refik Halid Karay
Bu Bizim Hayatımız

BAĞIRAN ADAM

Barış Bıçakçı

I

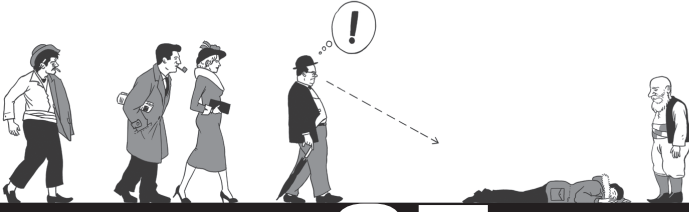

Metro istasyonunun iki güvenlik görevlisi de şaşkındı. Neler olduğunu anlayabilirlerse sorunu çözebileceklerini düşünüyorlardı.

Sorun deli gibi bağırان adamdı.

Çıkardığı sese hiç uymayan sakin bir yüz ifadesi vardı, iyi giyimliydi, saldırgan davranışlar sergilemiyordu. Bu yüzden de korkutucuydu. Dakikalardır avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Sesi çatallaşmaya başlamıştı, soluk almak için verdiği aralardan

sonra daha da tizleşiyordu ama havalandırma cihazlarının uğultusunu, yürüyen merdivenlerin tekdüze gürültüsünü hâlâ bastırıyordu. Merdivenden inenler şaşkınlık ve korkuyla arkalarına baka baka peronun en uzak ucuna doğru gidiyor, karşı perondakiler arada rayların olmasının verdiği rahatlıkla gözlerini dikmiş seyrediyordu. Batıkent tarafına giden tren istasyona girene kadar da seyrettiler. Bir ara adamın sesi duyulmaz oldu, tren gittikten sonra yeniden kulakları tırmalamaya başladı.

ŞUBAT 25 ÇARŞAMBA

“Hakkari’de Bir Mevsim” adlı filmin gösterimi Sıkıyönetim Komutanlığına yasaklandı.

-1984-

Mera Kanunu çıktı.

-1998-

Samuel Colt, ürettiği silahın (Colt) patentini aldı.

-1836-

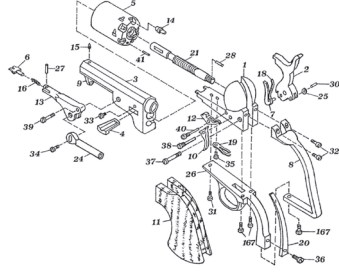
İki haftada bir çarşamba
akşamları kendisini ziyaret etmemizi
istiyor. Daha doğrusu “akşam
yemeğine bekliyor”.

Barış Bıçakçı
Bir Süre Yere Paralel Gittikten Sonra

Bir erkeğin hayatında ilkel duygularla modern silahlara yöneldiği anlar vardır...

Colt M4A1 Carbine
Yapıldığı ülke: ABD
Kalibre: 5.56 mm NATO
Şarjör kapasitesi [CS]: 30 mermi
Ateşleme hızı [CS]: 685 rpm
Ağırlık [boş iken]: 3,22 kg.
Çekirdek ağırlığı: 4 gram
Çıkış hızı: 884 metre/saniye
Çıkış enerjisi: 1570 joule

Umur Sanmaz'ı ve Havana'yı Colt M4A1 Carbine'le katletmişlerdi. Türkiye'de bilgisayar oyunlarını bir kenara bırakırsak, Amerikan yapımı bu otomatik silah kullanan çetelerin sayısı çok değildi. Celal Şevki Piştovdan, Yahya Yalınkılıç, Vedat Vargo ve Hünkar Bilal Binboğa: Bu dört lidere bağlı adamlar, Colt M4A1 Carbine'i tercih ediyorlardı. Fakat görünürde hiçbirinin Umur Samaz'ı öldürmesi için bir neden yoktu.

Murat Mentеш

Dublörün Dilemması

BAĞIRAN ADAM

Barış Bıçakçı

II

Görevlilerden biri, "Yakını mısın?" diye sordu, bağırان adamın kolundan tutan genç.

"Hayır, dedim ya!" diye yanıtladı uzun saçlı genç çaresizlik içinde. "Ben, öğrenciyim, üniversiteliyim... Söylediğim gibi... Onu trenden indirdim sadece. Yani kötü durumdaydı..."

Bağırان adamı, saldırmayacağından iyice emin olunca, öğrencinin kolundan alıp peronun sonuna götürен görevliler, ona kim bilir kaçınıcı kez susmasını söylediler. Derdini sordular. Tehdit ettiler. Sonra öfkeyle yeniden öğrencinin yanına döndüler. Olanı biteni ayrıntısıyla anlatmasını bekliyorlardı. Bağırان adam, itfaiye dolabının

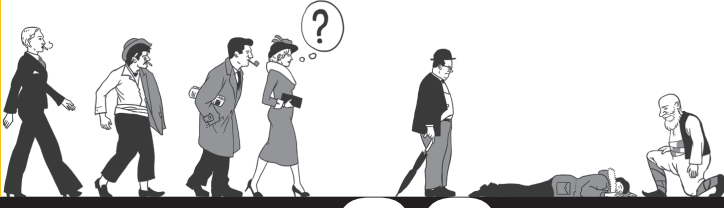
yanında gitgide daha kısa aralıklarla soluk alarak bağırmasını sürdürüyordu.

Öğrenci bir yararı olmayacağını bile bile anlatmaya başladı.

"Hastane durağında iki kadınla küçük bir çocuk binmişti," dedi göz ucuyla adamın bir tepki verip vermediğine baktı. Adam bağırıyordu, şakakları ve alını kıpkırmızıydı.

"Çocuk yaramazlık yapıyordu," diye devam etti öğrenci. Bir an yutkundu, "Çok bağırıyordu," dedi. Bu kez dönüp bağırان adama doğrudan baktı. "Sonra karşı sıradan, bu adamın oturduğu taraftan bir kadın..."

arkası yarın...

ŞUBAT 26 PERŞEMBE

İstanbul Belediyesi, evlerdeki kafesleri kaldırttı.

-1934-

Berlin Film Festivali'nde Tarkan'ın oynadığı "Pehlivan" filmi,
jüri özel ödülünü aldı.

-1985-

Fatih-Harbiye tramvayı Beyoğlu'nda devrildi;
iki kişi öldü, 30 kişi yaralandı.

-1936-

... kız Perşembe günü geliyormuş,
'Adapazarı treninden almız' diyor.

Refik Halid Karay
Bugünün Saraylısı

Mizahtan korkmak demek, insanın kendisinden korkması, yaptığı işi kendisinin de beğenmemesi demektir.

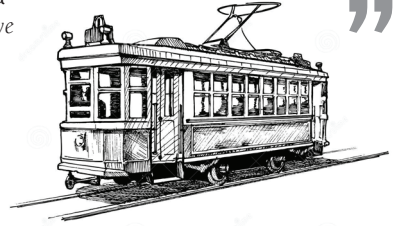
Aziz Nesin

Şive taklidi diye bir şey yok. Ben kimsenin şivesini taklit etmiyorum. Romanlarımdaki insanlar, bölgelerinde nasıl konuşulursa öyle konuşuyorlar.
Yaşar Kemal

““ Beyazıt meydanına gelince tramvay bekleme yerinde Neriman'ı gördü, şaşırarak birdenbire durakladı.

Evvelâ Neriman'ın tramvay bekleyip beklemediğini anlamamıştı. Adımlarını hızlaştırarak ona doğru yürüdü. Fakat Neriman'ın hem kol saatine, hem de tramvayın geleceği tarafa sabırsızlıkla baktığını görünce, arkadaşına gitmediğini anladı, ona görünmek istemiyerek sıra kahvelerin arasına çekildi ve onu uzaktan seyretti. Neriman ilk gelen Fatih-Harbiye tramvayına herkesten evvel atlamaya muvaffak olmuştu.

Peyami Safa
Fatih-Harbiye

BAĞIRAN ADAM

Barış Bıçakçı

III

“Yakını mı, bunun yakını mı?” diye atıldı görevlilerden biri, elindeki telsizle bağırان adamı gösterdi. Telsizden cızırtılar geldi.

“Hayır, hayır! Aralarında dört-beş koltuk vardı... İşte o kadın çocuğun annesini uyardı, ‘Söyleyin çocuğunuz bu kadar bağırmasın,’ gibi bir şey dedi.”

Öğrenci birden sustu, görevlilere arkalarına bakmalarını işaret etti. Dönüp baktılar. Birkaç yolcu toplanmış ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.

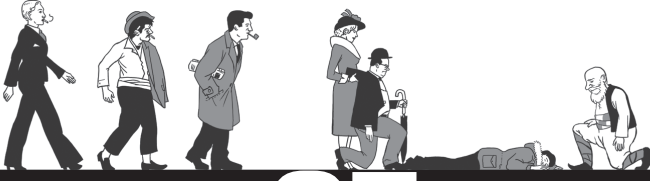
“Yok bir şey,” dedi görevliler, “birazdan halledeceğiz.”

“Seferler normal sürüyor değil mi?” diye sordu yolculardan biri; bunu sorarken bağırان adama bakıyordu.

“Evet, normal normal!” dedi görevliler. İyice sabırsızlanmışlardı. Öğrenciye döndüler.

“Sen devam et!”

Öğrenci nasıl devam edeceğini bilemiyor gibi durakladı. Sanki adamın böyle bağırması için ikna edici, akla uygun bir neden bulmaya çalışıyordu. Her şeyi onun açıklaması gerekiyordu.

ŞUBAT 27 CUMA

Türkiye'de bilinen ilk resim sergisi İstanbul Atmeydanı'nda açıldı. Serginin açılmasına Sultan Abdülaziz destek verdi.

-1863-

Yapay tatlandırıcı sakarin keşfedildi.

-1879-

Coca-Cola'nın dünya üzerindeki 1109. fabrikası İstanbul'da açıldı. Tamamıyla yerli yatırımla kurulan şirketin sermayesi 14 milyon liraydı.

-1964-

İkinci Cemre - Suya -

Cumalardan bir cuma idi ve hırçın bir rüzgâr dolu ile karışık iri yağmur tanelerini, güney yönünde önüne ne gelirse, suratına suratına çarpıyordu.

Tarık Buğra
Küçük Ağa

“ Cemre

Kurt istihbarat şefleri, karşısında deklanşöre yeni yeni basmaya başlayan müptedi foto muhabirleri dikildiğinde, onların olay kaşırı olmadıklarını bildikleri için, ilk meslek sınavını şöyle yaparlardı, genellikle

“Evladım, yarın cemre suya düşüyor, bana bir fotoğraf çek getir.”

Kendisi deklanşör ve fotoğraf makinası arasında, üç beş kare resim çekmekten öte hiçbir tanışıklığı olmayan genç, önce cemrenin objektifin yakalayıp yakalamıyacağı bir obje olup olmadığına hiç kafa patlatmaz, bu meret suya düşeceğine göre, soluğu bir deniz kenarında alırdı genellikle...

Ondan sonra sabır saatleri değişik bir bekleyiş başlardı; foto muhabiri, fotoğraf makinası ve cemre arasında...

Bazen bu enstantane nöbetleri bir gün, iki gün sürer, çaylak foto muhabiri, gökyüzü ile deniz seviyesi arasında gözlerden ibaret kurduğu tasarrut kulesinde, ilk mesleksel hapisin voltalarını atardı.

Yapmadığı işin azarını yememek için, istihbarat şefine görünmesin diye gece gazeteye geç gelen “cemrezade” foto muhabiri, sabah işyerine hiç uğramaz nerede mevzilenmişse, oradaki nöbetine koşardı, doğruca...

İslam Çupı

Hey Gidi İstanbul

BAĞIRAN ADAM

Barış Bıçakçı

IV

“Kadın, ‘Çocuğunuza söyleyin bağırmasın,’ dedi. Çocuğun annesiyle yanındaki arkadaşı hiç orali olmadılar. Çocuk bu arada bağıra çağıra vagonun içinde oyunlar oynuyordu. Kadın iyice sinirlendi tabii. ‘Metroda böyle bağırılmaz, burası toplu taşıma aracı,’ filan dedi. Kadınlar çıkıştı bunun üzerine. ‘Sana ne!’ dediler, ‘Çocuk bu ne bilsin!’ dediler. ‘Siz annesi değil misiniz, terbiye vermediniz mi hiç?’ dedi kadın, görmemişlikle suçladı onları.”

Görevliler sıkıntıyla birbirlerine baktı. Kızılay yönüne giden tren gelmeden bu işi halletmek istiyorlardı. Peron iyice kalabalıklaşmıştı. Köşede bir heykel gibi hareket-siz duran adamın sesini perona yeni inen yolcular artık duymuyordu, hatta bağırın adamın oradaki varlığına şimdi kimse al-

dırmıyordu. Ama görevliler bağırın adamı hâlâ çok açık bir biçimde duyabiliyordu. Adamın duruşu, iki yana sarkıttığı kolları, sıkılı yumrukları... Sinir bozucuydu.

“Devam et, devam et!” dediler öğrenciye.

“Bunun üzerine çocuğun annesi kadına, ‘Galiba senin çocuğun olmuyor da onun için böyle huysuzluk yapıyorsunuz!’ diye bağırıldı. Sonra da oğlunun başını okşayıp, ‘Bağır çocuğum bağır, istediğin gibi bağır!’ dedi. Kadın da onlara ‘Köylüsünüz siz!’ diye karşılık verince, bu adam...”

Öğrencinin saçları istasyona yaklaşan trenin rüzgârıyla uçuşmaya başladı, gürültüden anlattıkları duyulmaz oldu.